

Виходить 1. кожного місяця
Серія В, ч. 7. Грудень 1948
Issue C, Nr. 7 — Dezember 1948

MOLODE ZYTIA / YOUNG LIFE

The Monthly Magazine
for Ukrainian Boy and Girl Scouts

Молоде Життя

Журнал Пластового Юнацтва

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ

(Фрагменти з надісланих дописів)

Стрілецько — Пластові

Урочисто святкувала день 1. Листопада Станція в Міттенвальді. В цей день Українські Січові Стрілці передали В. Куреневі Юнаків ім. Хведора Черника стязку до прапора, як символ стрілецької традиції.

Святкування почалися вже в неділю 31. жовтня. Цього дня в усіх пластових з'єднаннях прочитано святочний першолістовий наказ Станційної Команди. Після Панахиди в обидвох українських церквах відбулося зложення вінків на могили, висипаний Памяті Героїв, із святочним Апелем і дефілею Українських Січових Стрілців і пластуни.

Увечері, зглядаю на доні, влаштувала Пластова Станція святочну Ватру у великій театральній залі. На програму Ватри склалися такі точки: запалення ватри смолоскипами, пластові гімни і спогади учасників визвольних змагань, стрілецького і пластового руху від першої світової війни по останні дні. Виступали усесуси, виступали пластуни із Західних і Східних Українських Земель, виступали члени Сіпків Української Молоді, виступав і учасник боїв УПА. Спогади були переплітані декламаціями і співом стрілецьких і пластових пісень.

В понеділок дня 1. листопада в греко-католицькій церкві відправив Генеральний Вікарій Апостольської Адміністрації, Превос. о. Войковський Архієрейську Службу Богу і посвятив прапор В. Куреня УПУ-ів ім. Хведора Черника та стязку-традицію до нього, передачу УСС-ами.

Цього ж дня відбулася товариська зустріч представників Стрілецького, Пласту і Громадянства і традиційний листопадний марш, в якому взяли участь всі пластові частини міттенвальдської Станції, включно з юнаками і новачками.

Увечері відбулася Святочна Листопадова Академія, під час якої представники Стрілецького передали юнакам із В. Куреня ім. Хв. Черника стязку до їхнього прапору. У промовах висловлено сподівання, що прапор В. Куреня УПУ

ім. Хведора Черника стане прапором нових УСС-ів у визволеній Україні.

Учасник

Святкування у Великій Британії

Українські пластуни і пластуни в Англії святкували день 1. Листопада за працю. Від Уповноваженої ГПС на Англію одержали пластові з'єднання й окремі пластуни Наказ ч. 1. з дорученням відкрити його і прочитати увечері дня 31. жовтня в одній годині усею.

Передаємо кілька уривків наказу:

«ДРУЗІ!

Сьогодні увечері минає рівно 30 років з того великого і незабутнього моменту, в якому із успіхом викінчувалися плани українських військовиків: вночі з 31. жовтня на 1. листопада 1918 р. княжий город Львів має стати знову Столицею Галицької України!

Минає 30 років від нощі, як Українське Військо стало на сторожі Галицької Землі, щоб грудями своїми і спільні Найкращих боронити її, боронити Українську Владу, Український Прапор, що, з тієї нощі, має прикрашувати державні будівлі, як символ тієї Влади!»

«Такі річні дають нам пластунам силу здійснювати нашу цілі: служити Україні, жити і працювати, в потребі ризикувати життям для Великого Завтра! І то байдуже: гуртом чи самотою, між своїми чи чужими, на своїй чи чужій землі!

І чи ми пластуни, що живемо сьогодні на цьому холодному острові, далеко від України, об'єднавшись сьогодні ввечір думкою-споминиом Великої Листопадової Ночі 1918 року, послаючи її далеко-далеко на Схід, не відчуваємо почуття СПІЛІНОСТІ, спільності сильнішої за живебуд-інші об'єднання, сильнішої за знайомство чи приватну дружбу? Так! Це відчувати ми мусимо, якщо почуємо насправду пластунами, бо на цьому почутті тяжить зміст життя пластових поколінь у СЛУЖБІ у ПІ великі ВУДНІ і ПІ великі СВЯТА!

А такі вечори як нинішній — це зупинка у нашому життєвому ході. Зупин-

Сотник УСС ФЕДЬ ЧЕРНИК
патрон В. Куреня УПУО

Captain Fed Chernyk († 1918), the Patron of V. Detachment of Ukrainian Boy Scouts

ка для перевірки: провіримо себе, виряд і співтаристів мандрівки. Провіримо пройдени і намічені дороги... Що треба скріпити — скріпи! Що треба відкинути — відкиньмо! Провіримо не все кризь повне почуття відповідальності за слова колишні визволені, і то виголошені напевно із присмерком биття серця у грудях, виголошені із покликом на нашу честь і на пам'ять «предківських слави»:

«Бути вірним Боворі в Україні
помагати другим
користити Пластовому Законові і
слухатись Пластової Влади!»

Такі вечори це й провірка для дальшої успішної дороги! Шляхи мандрівки будуть мабуть трудні, але МЕТУ бачимо ВЕЛИКУ! Тож Пластова Товариство! Берім один одного за співтовариша, вірного один і ЙДІМО!

Чуте як багато нас иде і то одним кроком! Значить ДІДЕМО! БОЖЕ ДОПОМОЖИ!»

Листопадове Свято регенсбургських пластунок

Темними вулицями Української Оселі в Регенсбургу пробігали дві молоді пластуни. В їхніх руках горять смолоскипи і кидають навколо золоті й багрові відблиски вогню.

Віля могили, висипаної Невідомому Стрільцеві, зібрався діночі Курені Пластової Станції. Горить ватра, довкола у чотирьохкутнику Курені юначок, старші пластуни та представники Станційної Старишини.

Пластуни прибігли. Звітують подрузі Кошовій і застромлюють смолоскипи перед намогильним хрестом.

Відкриває свято подруга Кошова. Одна з пластунок говорить коротке слово

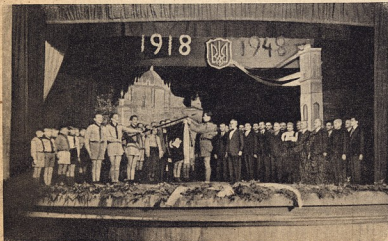
На титульний сторінці:

У швейцарських Альпах

Фото: «Jamboree»

On the title-page
in the Swiss Alps

by F. Perret

Українські Січові Стрілці передають день 1. листопада 1948 р. В. Курені УПУО ім. Федя Черника ленту — традицію до пластового прапору

„Ukrainian Sitch Rifleman“ on 1. November 1948 hand to V-th Detachment of Ukrainian Boy Scouts a Bow over, according to Ukrainian Scout Flag Tradition.

Що скажемо про Україну?

(Лист з Англії)

Дорогі друзі!

В останньому моєму листі обіцяла я вернутися до теми, що П'єкхто з Вас говорив у своїх листах, пишучи про Міжнародну Зустріч (Intern. Boy Scouts Rally) в Міттенвальді, а саме: інформування чужинців про Україну. Думаю, що деякі з Вас читали нашу загальну пресу, або хоч цікавилися листами тих, що виїхали вже з Німеччини. І напевне пригадуєте всі ті нарікання чи натяки на те, що — мовляв — чужинці «нічого про нас не знають», «фальшиво поінформовані», що «наші добрі сусіди завжди» нам бороздять» ітд. ітд.

Ви може над тими справами і не пригадували, вважали, що це не торкається Вас, що про це дивлячись має бути громадський влад, старші. Але ж — треба сказати — дехто з Вас розуміє вже такі вату цих справ, пишучи про Зустріч у Міттенвальді таке: «... між дохристиянською масою чужинців на пальцях можна було порахувати тих, хто знав дещо про нас». Або й таке: «дисципліною імпуновали ми чужинцям; вже на четвертий чи п'ятий день кожна із нас мала між чужинцями знайомих, які дізналися від неї все, що вона знала про українців», і з якими ввійшли ми листуватися» (ось цікава і знати чи листуватися Ви з ними справді?). І наприкінці листа: «Німецький провідник під час останньої ватри подякував усім, що приїхали на Зустріч, і згадуючи між усіма й москалів, нас ... забув». Оце ж! Як! Успіх інформування чужинців! Але Ви тим не знеохочуйтеся! Хай забувають згадати про нас, може це собі колись пригадують, коли треба буде і мушкетерів! В загальному бо Вамі зусилля не пішли на марне. У багатьох чужинців залишило Ваше інформування напевно чимало цікавих відомостей про незнані й ми може досі світ. Дбайте і доповнюйте тільки то, щоб не забувати своїх же власних постанов, особливо ж додержуйте Вашого рішення листуватися з чужинцями.

Все ж таки факт, що Ви про такі справи згадуєте, свідчить, що чимало з Вас — хоч не раз ще й дуже молоденькі — розуміють добре нашу задачу, яке поряв нами всіма, без огляду на вік, стан і факх. Доказує бо цей факт, що Ви усвідомлюєте собі мету нашого перебування у світі, а це: добутти належне ім'я нашій Батьківщині.

Яна річ, що особливо чітко стоїть ця мета перед тими, які на сторожі виконання цього обов'язку поставили свою честь: «Присягаю своєю честю, що робитиму все, що в моїй силі, щоб бути вірним Богові й Україні!»

Чи ж не буде додержанням вірності нашій Батьківщині добуття належного їй ім'я?

про 1. Листопада. Потім пластунки кладуть на мочулу Нейдмоу Коша свій доручок — молоді пластівці серія, вистелені в оціне листя та в гілці смєрєк.

І це рецитация, піснї і вправи смолоскопками. І на закінчення ватри кілька стрілецьких та повстанських пісень, тихе «Ніч вже йде» і тиша. Тільки в молодих серцях соняшним промінням загоріла піра в майбутнє 1. листопада. Марілозо кожній: бути однією з тих, що творитимуть його.

Н. М.

Треба тільки знати, як це найкраще зробити? Як до цього братися, як підготуватися?

Ще заки говорити про це, хочу звернути Вашу увагу на одну дуже важливу справу. Вся трудність в реалізації цього завдання в тому, що куди б Ви не поїхали, в якій частині світу не опинилися б, всюди зустрінетеся Ви не тільки з чужинцями,

Начальник Сквот британських сквотів
лорд Ровеллен
з провідником групи українських
пластунів
екст. Шеховичев у Гамбургу
Фото: С. Еліва
Chief Scout of the World Lord Rowallan
with the Ukrainian Scoutmaster
Shechovych in Hamburg

жінцями, які ставляться до Вас прихильно чи байдуже, але також із досить численними і дуже активними людьми, які всю свою енергію зуживають на те, щоб українці своєї слави, свого доброго імені у світі не підносили, щоб світ не знав правди ні про них, ні про їх Батьківщину — Україну!

Виховний табір для пластунів Ангсбургського Коша «Шлях у природу» у крузі
Бельмоу Гіддес
Фото: П. Олександрів

Ukrainian Girl Scouts at Augsburg (Germany)

І тому трохи трудною для пластунів ця їхня життєва проба! Вимоги її? На перший погляд, здавалося б, такі «маловажні», «дрібні», як «маловажними» і «дрібними» вважало дехто вимоги до проб пластівців ступенів.

Недавно, здається, прочитувала я дещо ці вимоги:

1. Пристийно вести себе на кожній праці, на кожному місці і в кожному середовищі.

2. Не цуратися своєї національності, а навпаки, де треба, виявляти її, користуючись завжди рідною мовою, особливо в зустрічі з чужинцями, які розуміють її.

3. Бути солідарними із своїми земляками (розуміється, в добрих справах).

4. Інформувати чужинців про себе, свою країну і народ, але теж з увагою і пошаною ставитися до чужого.

Щоб ми це наше завдання виконали так, як треба, мусимо знати, в якому характері ми опинилися в цьому чужому світі. В сьогоднішній час приїжджаємо в чужі країни не як гості, але як поселенці. Це велика й основна різниця. Гість приїждить запрошений із своєї хати. Гостеві рад, багато взаємних вражень, заспокоєної цікавості, поглиблення дружби, часом розчарування і ... прощання та розлука.

Поселенці ж цікаві, інколи й бажані, бо потрібні для праці люди. Господарі доброзичливі, рад б зрозуміти умови, серед яких нашілись прибулі, але незабаром (ми ж не гості, від'їзд буде не скоро!) господарям уже досить «вразжін», вони хочуть «будина» і бажали б, щоб оті «гості» вже вдоманились, звикли до «іхньої» — господарів хати, звичаїв, клімату, а навіть і кухні. Скаже може дехто, що це самозрозуміла справа, але — як виявляє практика — не завжди. Якщоб була вона самозрозуміла, якщоб про неї люди думали, то тоді на місцях нового поселення напевно було б багато менше розчарувань (обопільних), які дуже небезпачі, бо вони послаблюють, винищують не раз нервово до краю.

Тому до «Дальньої мандрівки» треба себе передусім психічно добре підготувати.

На повному морі

Спогад з «Пластового Переходового Морського Табору Атлантик»

вжити, а тоді можна буде думати про здійснення завдання, про яке ми говорили вчора. Во ж — це треба собі добре усвідомити — початком нашої пропаганди, початком нашого інформування чужинців про Україну буде здебільша наша постава, вираз нашого обличчя, а то й перше враження, що його ми викличемо своєю поведінкою.

Не допоможе ні трохи знання мови ні знання предмету, про який ми мали б чужинцям говорити, якщо ми своїм нехатком його обуримо, або надочуємо йому так своїми вічними парісаними і претенсіями, що він потім і слухати не хоче про країну чи нарід, що їх ми репрезентуємо.

Улюбті собі: перед британцем, що любить свою Англію, хоч вона і мрячна, Ви почнете парісати на англійський клімат і гудити його, або ж перед їм, що є найбільшим консервативом у світі, станете критикувати його дім, звертаючи увагу на недостачу в його речі, чи парісатимете на англійське харчування тощо. Ясна річ, він слухатиме Вас вчорашню, але вдруге не забажає зустрітись з Вами. Коли ж Ви заведете розмову, навіть і про вітні загадки «дрозів» питання, але у відповідній формі так, щоб чужинцям вичу, що Ви до його країни й побуту ставитесь з пошаною, то тоді й він шануватиме Вас і радий буде почути про Ваші справи і про Вашу батьківщину.

Ця штука й донайвіш укласти життя поселення в тому, щоб жити із місцевими людьми так, щоб обидві сторони були задоволені. Щоб чужинці не вважали нас зайвим і надочулим елементом, а ми, заправцюючи чесно на прожиток і заховаючи свої духові і фізичні сили, щоб могли бути корисними для української справи на чужині і для свого народу, якщо Господь дозволить нам вернутись в рідні сторони.

Спілкування ж із чужинцями не така як уже тяжка справа! Знаю одну англійську родину, в домі якої живе наш молодий земляк. Попав до них випадково, шукаючи мешкання. Сказали: приймаємо тебе на пробу. Від тебе залежить, чи знайдеш у нас «дім». І під час кількомісячного перебування нашого земляка в цих англієцьких вони набули такого ідеального уявлення про українців, що раз і почувла від них такі слова: «у нас наші тепер гістьми куди більше українські приятелі, ніж англійські. Во нам завжди цікаво це прося від них відповісти». І я справді була здивована, скільки вони в цій атмосфері довірливої про нас країну. Але все це було подаване їм не як одностороння пропаганда, не з допомогою заперечування чи обесцільювання вартості других і визнавання свого, але у формі цікавих розповідей-інформацій українця про незнані англійцями світ.

Про те ж, що ми можемо навчитись від чужих, говорити будемо в нашому черговому листі.

СКОВ!

Сктом. Ц. Палів

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ,
ЩО «МОЛОДЕ ЖИТТЯ»
ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО
ЮНАЦТВА —
ЦЕ НАЙКРАЩИЙ, НАЙБАГАТІШЕ
ІНСТРУМЕНТ
І НАДШЕВНИЙ
ЧАСОПИС ДЛЯ МОЛОДІ?

В травні 1948 року виїхала з Берхтесгадена група українських переселенців, в тому числі й українських пластуців. З кінцем червня добились вони цюїною до Канади (на роботі на буриковіх плантаціях). Вражіння із подорожі цієї групи подав Федь Фузрик, ЛЧ у «Пластовому Кутку» вінніпезького «Першого Шляху». З його репортажу перодуковому уривок про створення на кораблі «Пластового Переходового Морського Табору» «Атлантик».

19. червня 1948. р. вчором.

Сталева платформа горішнього покладу пасажирського корабля «Маріне Фалкон», на якому кілька років тому виїхала була протилежність зброї. Сюдиїти тут багато молоді, а це більше гамору та сміху. Зближається година сьомо. Застигло. Це перша пластова молитва. Юначки усталиїються одним пілком, друге творять юнаки.

ТРИОХРИЧІ «ЖУРАВЛІ»

(З листа до Редактора)

«Посилаємо Вам два фото нашого Гуртка: одно з присяги, друге із дня триохриччя від перших сходів Гуртка. У вересні 1945 року, коли наш Гурток засновувався у Карлсфельді, нас було

Гурток «Журавлі»
в третю річницю свого існування
The Patrol of Girl Scouts
«Zurawii» («Cranes»)

13, під час присяги було 10, а тепер у Гуртку є 9 членок. І розповідає, 6 часиниць одна в Англії, одна в Канаді і одна в Параваїто, та 2 прихильниці (одна білоруської національності).

З нашими членками за морем листуємо і висилаємо їм пластові видання (гуртківий заробіток організуємо так, що продаємо «Таборами Бісїт» і заробляємо 5 до 6 марок місячно).

Одна з прихильниць здає першу п. пробу, учасниця здаватимуть назабором другу. Спеціалізуємо особлив у українській традиції: на сходах відносимо гуртків на тому «Мій рід» і списуємо цікаві перекази, що в'яжуться з родинними місцевостями кожної, історію приїзду та життєписи цікавих осіб того чи іншого роду.

Троє з нас працює в курінній команді, одна в новачковому Уладі. Удосконалюємо свій семафор і вивчаємо «забегку глухоніми».

На ватрі, що відбулася в третю річницю існування нашого Гуртка, вирішили ми зустрітись і розпалити ватру на Рідній Землі в 1955 році.»

«Журавлі»

«Позір! До молитви!»

І ширі слова «Отче наш» та «Богородице Діво» несуться на хвилях атлантицьких вітрів ген... високо... до Бога з проханням про крашу додому. Пісня «Боже Великий, Творче Всесильний» — скрипає молитву.

«Молоді Друзі — говорить Дедю. — Вітаю вас у zorganizованих лавах. Комісії не дозволили бути тут присутніми всім, що виїхали з табораів. Вітаю усіх видзоровенців, яких досі морило морська недуга, що й було причиною, чому цюїною сюдиїти, в п'ятю до дня коливання нашої «зупиняйки Марини» — склякою перші сходили і молитву. Жіночі частини обрали своєю провідницею пластуку учасницю Кнаєвер, а чоловічі пластуна-розвідники Стешуру. Наше пластоє з'єднання вважалося переходовим морським табораом і відповідо до цього назив себе. Наша діяльність обмежувалась тут до спільних молитов, які відбуватимуться щодня о год. 7.30 рано й о год. 7. вчором. Закликаю всіх поводитись по пластовому. Ми заколючимо собі взаємно спокую у тілі малій спільноті, якою живемо на кораблі».

Пластовим Гимном, потрібним привітом Рідній Землі і табораівм «Ніч вже іде» закінчено відкриття пластового переходового морського табора «Атлантик».

Крім сходів і спільних молитов та гуртового співання пісень, члени табора «Атлантик» брали ще живу участь у підготовці сьомого Свята Героїв на Зелени Святя.

УКРАЇНСЬКІ ПЛАСТУНИ В КАНАДІ

На 15. жовтня ц. р. в Упознованеного ГПС на Канаду було аттоселених 131 новоприбулих пластуїнів і пластунок. З того зареєстровано згідно з вимогами — 101.

Пластова Станиця у Вікніпегу має свою домішку. Відкриття домішки відбулося в неділю дня 3. жовтня. Господарями свята були старші пластуїни з гуртка «Перелітні Птиці».

Крайова Екзекутива Українського Національного Об'єднання (УНО) в Канаді видала для своїх філій і членства обіжиків, в якому з'ясовано позитивне становище УНО до Українського Пласту в Канаді.

Реферат «Преси та Інформації Краєвого Упознованеного ГПС на Канаду» повинен виважати «Пластовий Вісник» — інформаційний журнал для новозарегістрованих пластових частин у Канаді. Вийшло перше число за вересень 1948. В ньому вміщені урядові матеріали, які тект поради та вказівки, інформації й оголошення.

Приймать українських пластуїнів у Канаді В. Е. Гардінген, асистент кошового на провінцію Манітоба, одержав за свої заслуги для Канадського Сквантіну найвище канадське скванське відзначення: орбуну «Доброму жолуду».

Українські пластуїни в Канаді започаткує збирання грошей на «Пластовий Видавничий Фонд» при Союзі Українських Пластуїнів у Німеччині. До 25. вересня ц. р. зібрано 56 доларів.

Колонель Вільсон нашим гостем

«Колонель Вільсон, Директор Міжнародного Скаутського Ювора відвідає незабаром скаутський з'єднання в Німеччині» — повідомляв об'єктив Команданта Пластунів. Такої патетики чекали українські пластуни вже давно. Хотілось показати компетентним скаутівим чинникам наше пластування і наші осіли.

Приїжджаємо до Мюнхену, де підготувалися до привітання рідкого Гостя українці. Домівка сповнена пластунами. Крім місцевих є вже теж Міттенвальд і Ліндштут. Фрайманці виконують роль господарів.

«Цікаво, як воно все вийде? — питається хтось.

Обміркуємо можливість таборування. Хоч падає дощ, але треба буде тактично робити.

У доміщі прибирають, ліплять, малюють, мистять ітд. Щоб не перешкоджувати, відходимо і йдемо на призначений нам нічліг.

***

Неділя. Збираємося поспості із кільканадцятьох хвилин ідемо вже автою до Мюнхену. «Трак» веде нас просто на Терезинів, недалеко від поштовий станції Баварії.

У великій залі «Виставового Парку» понови гамору й гомону. Приїхали литовці та ціла юрба німців. У куті, під стіною команда зустрічі під проводом сктм. Яра Гладкого опрацюює пляни прийняття.

Надворі дощ. Щоб не замерзнути, граємося «третяка». Але значимся стільки гамору, що Командант «випрощує» усіх надвір. Все ж, не зважаючи на дощ, на дворі наша пра набирася шаленого темпору. Всі учасники моткають, пооділюють болотом. Забуваю перебігати нам сктм. Сук, сликуючи всіх на пробу аркана.

За арканом відбувається проба приїтання семафору. Іде досить тяжкувато.

По обіді це проба співу, потім знов проба семафору і йдемо до Фрайману вечеряти.

Заходимо там до домівки. Вона набрала вже зовсім світкового вигляду. «Хрестоносці» і «Буряки» закінчую влаштувати пластову виставку. Юнаки все це роблять проби завтрішніх виступів.

***

Встаємо ранком, мисюся і снідаємо. Автою йдемо знову на місце зустрічі. Юнаки кінчать будувати естраду, устальвають декорації. Метуться сктм. Мала, кричить Рикач, лунають якісь накази. Куба, Робінзон — Великий Майстер Хрестоносців та Шпенціо будують спеціальне крісло для полковника Вільсона. Будують, дискусують, чи не залишити б на кріслі трох жіночок, щоб поновити «лишила» тривала пам'ятка...

На обід Командант розшидрився: роздав учасникам спеціальний приїдла товчу... Упорядковуємо однострої та викінкуємо підготовку до денних точок.

Приїжджають пластуни, готові вже до вечірньої вагри. Наш фоторепортер бігас поміж пластовим братством та зафіксував все на фільмову плівку.

Не дописує тільки погода. Дощ падає і все окутується густою мокрою мрякою.

Вечорі. Ясно освітлена галля, сповнена пластовими і скавськими з'єднаннями, застаета в напруженому чеканні.

— Коли ж уже той Вільсон приїде? — запитує один одного. А колонель наче б на злість не приїжджає.

Коротко перед шостою стійковий зголює приїд. Поміж двома рядами українських новаків входить колонель Вільсон і після привітання відбуває перегляд пластових з'єднань.

Юрба репортерів метується, фотографує. Везутину блискає магнєза.

Колонель проходить повз виступачів ряди німецьких, литовських, латвійських, польських і російських скавтів. Врешті доходить до нас — українських пластунів. Синий уже — провідник скавтів світу задоволено оглядає стрункі ряди нашого пластового братства. Уважно приглядається кожному, наче б хотів напам'ятати кожне обличчя. Наприкінці відбуває перегляд групи старших пластунів і скавтамствів — і сідає на своєму «фотелі».

Починаються виступи скавських і пластових з'єднань. Німці танцюють баварських танків, показують гарну вправу з ливною. Литовці будують моста. Латвійці співають своїх пісень і їх вочевіть виводять одну вправу.

За польських «гарцерками», що вивели гуральський танок, на естраду входить український пластуни. Своїми піснями і танками викликають подив і захоплення. Кол. Вільсон здивовано оглядає нашу народий строї. Зчегри під мелодію «Як з Бережан до кадри» група наших пластунів із Фрайману передає семафор привітання Вільсонові.

Виступи кінчаються. На естраду входить колонель Вільсон. Говорить, що не сподівався, що його так гарно привітають і що тут зустріне він стільки скавтів. Зокрема дякує українцям за їх гарні незабутні виступи.

Відбуває Головний Командант Пластунів сктм. Яро Гладкий. Він дякує кол. Вільсонові за приїд і відвідини і просить, щоб він і в майбутньому не забував про тих, хто в сірх емігрантських умо-

вах творить скавтове життя. На закінчення його промови відбувають на естраду українські юнаки з запаленими смолоскипами та виконують у затемнений галі тасмичний казковий танок.

Зустріч кінчається. Пластуни і скавти беруться всі за руки і співають. Ніч вже йде...

***

Під світло смолоскипа кол. Вільсон виходить із галі. Оглядає це табір російських скавтів і під'їжджає до українського табору на Фраймані. Ідемо з ним і ми.

У доміщі фрайманських пластунів понови пластового народу. Кол. Вільсон з Мр. Монне та іншими скавськими провідниками оглядають нашу пластову виставку. Спеціально цікавлять його наші вироки, різьблені із дерева. Запитує, як довго це треба робити. Про вишиванку не хоче повірити, щоб їх вишивали киячки. Подивляє збірку поштових марок, зокрема пластових та проєкти нових пластових видань.

Щохвилині підбігають до нього пластуни і пластуни з проханням виситися їм до хронік.

Оглянувшись зчегри виставку латвійських скавтів, кол. Вільсон відходить на вечерю-зустріч із пластовими і скавськими провідниками.

Залі зустрічі прибрані цілком по українськи. На стінах українські килими. Перед вечерею показує Вільсонові фото із нашого життя і пластування. Командант Пластунів сктм. Яро Гладкий оповідає про наші пластові табори.

Після вечері кол. Вільсон дякує тепло за присмну до нього зустрічі. «Бувають хвилини в житті, які на завжди залишаються в пам'яті» — закінчує свою промову. Зокрема дякує кухонному «штабові».

Від'їжджає автою. Велід йому лише гримке «Скобі!»

«Перепер», ЛКП

Колонель Вільсон на Зустрічі з провідниками пластунів і скавтів у пластовій від права до ліва: Мр. Вессел, представник американських скавтів, Яро Гладкий Головний Командант Українських Пластунів, Колонель Вільсон, Директор І.С.Б., Д-р А. Фіголь, Голова Головної Пластової Старшини.

Col. J. S. Wilson, Director I. S. B. on the Meeting with Scouters at Munich

Мандрівки по рідному Краю

На батьківщині Коцюбинського

(Спогад з мандрівки по Вінниці)

Син старшини Української Армії, народжений у Вінниці, виховувався я в Західній Україні, у Львові. Хлопцем вступив я до Пласту і, перемандруювши Галичину й Волинь, мріяв про те, щоб колись мандрувати так і по моїй вужчій Батьківщині — по Поділлі й одвідати такі знайомі мені з батькових оповідань місця — Вінницю, Кам'янець, Вар.

Але ж Збруч переділював тоді Україну і добитися в рідні сторони не було змоги. Тільки літом 1942 року, під час німецько-совєтської війни, мені вдалося і то на нелегальні документи людини, яка вертася з Німеччини, куди була узята на роботу, перейти знову ж була отой Збруч, що й тепер як і колись діляв нашу землю. Перейшовши кордон «Губернії» і «Райхскомісаріату», я подався найперше на Вінницю.

Уже добре розвиднілося, коли ми із знайомим мого батька, вінницьким вчителем, що його вдалося мені відшукати, наблизилися до с. Стрижівки, козо самої Вінниці. Проминули кілька хат, коли раптом почули: «HALT!» Ми спинилися, до нас підійшли три німецькі воїни і запитали про документи. На мого супутника вони майже не звертали уваги — уся вона була звернена на мене.

Але ж ми, хоч і фальшована посвідка, зробила потрібне враження: нас навіть не обшуквали. «Іди, можна» — сказав, мабуть, старший, додавши кілька слів німецькою мовою до своїх товаришів. Не поспішаючи, удаючи цілком бай-

дужих, ми пішли далі і незабаром, зробиши невеличке коло, опинилися на старому місті — частині Вінниці в хаті вчителів.

На другий день я ще відпочивав. Пообідавши, ми вийшли вдвох у садок і розташувалися вигідно під старим дубом. Садирба вчителів була на горбі і з неї було добре видно Вінницю.

Прохід у минуле

Навколо нас виділилися хатки, що потяпали в розкішній зелені садків. Під нами, прямуючи до далекого моря, котів свої хвилі Бог. Я запитав у свого господаря, чому це передмістя називають «Старим містом». Він відповів, що ця назва відповідає дійсності, бо колись Вінниця була розташована саме тут.

На моє прохання господар розповів історію міста.

У літописах Вінниця згадується у другій половині XIV ст. Тут князі Коріатовичі поставили великий, як на ті часи, замок на скелі, що височиться на 70 метрів над лівим берегом річки Бог. Замок побудовано було з дерева і землі. Він давав захист околицій людині під час татарських нападів. Замок спалили татари. Тепер скело, де стояв він, обернули на каменярню, в якій добують граніт, що ним ставлять Вінниця та її околиці.

На початку XVI століття на правому березі Богу зникає нова Вінниця. Сюди прибувають ченці Єзуїти та Домі-

Церква св. Миколи у Вінниці
(Із книжки П. Павловича «Поділля»)
The Church of St. Nicholas in Winnitsa

нікан. Навколо своїх монастирів будують вони високі стіни, що їх вінничани називають «мурми». За цими мурми: боронилися поляки від нападу татарів та козаків.

За часів В. Хмельницького Вінницю придручено до козацької держави. Покріплення дуже зміцнив полковник Іван Богун, відомий цілій тодішній Європі, що захоплювалася його відвагою і героїзмом.

Коли в 1651 році польський гетьман Калінінський з великою силою напав на Вінницю, Богун належно підготувався до зустрічі. Тоді була зима і він наказав пошпирбувати на річці ополонки та добре замаскувати їх. Стався бій і козаки погромили військо саме під стінами міста.

Вулицями Вінниці

Через кілька днів мій господар запропонував мені подивитися на рештки вінницької старовини.

Берегом Богу дійшли ми до мосту, що сполучає старе місто з новим й опинилися в самому центрі Вінниці.

Головна вулиця має цілком європейський характер: широка, з багатоповоротною будівництвом, крамницями, що колись були нові. Тут же й колись трамвай. Ще перед першою світовою війною почався був розцвіт Вінниці. Положна на залізничному шляху, що сполучає Київ (204 клм) та Одесу (408 клм), неподаляку від колишнього австрійського кордону, Вінниця підгравала чималу роль в житті Поділля, далеко випередивши кол. адміністративний центр — тихий Кам'я-

Проф. М. Жук. Будинок Михайла Коцюбинського у Вінниці (до реставрації і відкриття Музею в 1926 році)
(Із книжки П. Павловича: «Слідами Мих. Коцюбинського»)

The House of Michael Kociubynskyj in Winnitsa

нець Подільський. Вона мала водогін, електрику, трамвай. Тут було кілька середніх шкіл, стояли військові з'єднання тощо. Серед повітових міст в Україні Вінниця посідала чи не найперше місце. Під час боротьби Директорії з більшовіками тут кілька місяців перебував Уряд УНР. За більшовиків Вінниця заповнена: припинилися зв'язки з закордоном, торгівлю удержували і зруйновано. Спроби «індустріалізувати» місто дали жалюгідні наслідки. Життя замгло.

Ми звернули ліворуч і за кілька хвилин опинилися перед православним собором — колишнім костелом Домініканів. Будівля в стилі барокко добре збереглася і справляє велике враження гармонійністю своїх ліній. Добре збереглися і будови за церквою, де колись були келії ченців. За свого панування більшовики зруйнували церкву в середині, знесли пізніше набудовану баню і обернули церкву на склеп.

Дучи далі, підходимо до колишнього костелу (заміненого теж на православну церкву) та до єзуїтського кляштору (манастіря). Фундаменти і грубі стіни цих будов нагадують фортецю. В 1913 році тут була відкрита гімназія.

Незабаром побачили ми і самі «мури», що й тепер вражають своїми розмірами. На розі їх збереглася вежа, з якої можна було спостерігати ворога та стріляти на нього.

Будинок Михайла Коцюбинського

Сонце схилилося вже на захід і мій господар сказав, що час вертатися додому. Він вирішив піти іншим шляхом, але ще забавив показати мені будинок відомого нашого письменника Михайла Коцюбинського, в якому він народився 17. вересня 1864 року, і в якому довгий час жив.

Цей будинок обернено 1927 року на Літературний музей, в якому зберігається чимало пам'яток, пов'язаних із життям і творчістю письменника.

Оглянувши Музей, помилувавшись з чудових квітників, що його оточують, ми рушили далі.

Старе місто

Перейшовши знову мостом через річку, ми пішли на гору. Ліворуч виднілися хрести і зелені бані невеличкої церкви св. Миколая, що навіть здалеку нагадувала мені церковні будови по селах Галицької України. Збудовано цю церкву 1746 року. Вона поділяється на три частини, над кожною здійнялася невеличка вежа з підбаниками і банями. Навколо церкви крита дерев'яна галерія. Поруч — дзвіниця пізнішої будови.

Ця стара дерев'яна церква якось особливо пасує до навколишнього оточення. Старе місто — це суцільний садок, серед якого де-не-де видніються біленькі хатки. Вільність з них під соломомою. За якийсь кілометр — велике місто з його метушливою, а тут тиша, спокій, розкішна природа, неспотворена ще людською рукою.

Уже був пізній вечір, коли ми добилися додому й полягали спати. Довго не міг я заснути. Везутигню впадалися мені: героїчна постать Богуня, бліді обличчя ченців, суворі мури старої Вінниці.

Ор. Вінницький.

Всі пластові видання
можна набувати
й замовляти
у Висилковій Станції
Кооперативи «Пласте»

Українська Пластова Колонія
Ангсбург, Сомме-Касерне 1.

Вал. Тарноградський

Є над Богом скала...

Є над Богом скала, там в юнацькій дії
Коцюбинський писав свої твори.
Тико... Вітер шумить в голубій даліні
та говорять про щось осокові.
І здається мені, що письменник живий,
там сидить і радий своїм піснє...
Ранок... Вінниця спить... Аромат
лісовий

у лице прохолодою дише.
Боротьби і життя розкриває глибини
той, хто в образах вічне творить,
хто у творах живе, бо серцем покоління
незмирууще слово говорить.
Доки сонцем горить небо сімє шатро,
дишуть щастям та радістю гурти,
доки в морі несе буняй хвилі Дніпро
— Україна Тебе не забуде...

Валеріян Тарноградський —
український письменник, народжений
1880 року. Автор збірок поезій «Бар-
винковий цвіт» та «Воянові струни».

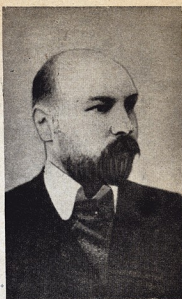
Вже вийшла з друку
книжка вибраних поезій
Богдана Кравцева
«КОРАБЛІ»

До книжки увійшли вибрані поезії
із таких збірок: «Дорога» (1929),
«Промени» (1930), «Сонети і строфи»
(1933), «Остання Осін» (1940), «Під
чужими зорями» (1941) і недруко-
вані поезії із циклів «Голосарія»
та «Олександрини».

Книжка друкована на зареком
бездеревному папері. Мистецьке
оформлення Якова Гітловського
Ціна книжки: 3 — ДМ

За кордоном 1 — амер. долар

Замовляти
у Висилковій Станції Кооперативи
«Пласте»
Ангсбург, Сомме-Касерне В. 1.

Михайло Коцюбинський

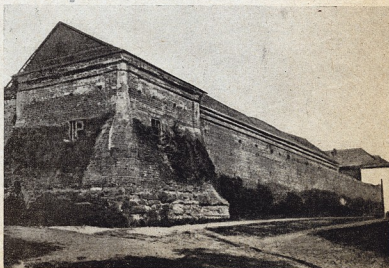
Фото із 1900 р.

(Із книжки П. Павловича «Свідомі
Михайла Коцюбинського»)

Michael Kociubynskyj
Ukrainian Writer (1864—1913)

В Едмонтоні (Канада) організувався
Самостійний Гурток Юначок «Дніпрова
Чайка». Гуртковою обрано Зірку Янор-
ську.

При Пластовій Станції у Вінніпегу
організовано Пластовий Хор. Дириген-
том став п. сен. В. Валько.

«Мури» (Башта і стіни укріплень) у Вінниці.
(Із книжки П. Павловича «Поділля»)

„Mury“ (Bastion and Walls of Fortress In Winnitsa)

БУДУЙМО ЛІТАКИ

Усі скавська молодь західного світу гуртується в трьох секторах скавтінгу: сукупному, морському і літунському. Останній сектор — літунство набирає в скавському світі все більше ваги і значення.

З'являється це з незвичайним розвитком літунства. Літак перемагає сьогодні не тільки живі, але й механічні засоби комунікації і транспорту. Літаком можна добитися до найдаліших і найбільш недоступних закутків земної кулі. Авто чи швидкі поїзди залишилися далеко позаду за модерним турбуновим літаком, що конкурує сьогодні із швидкістю звуку.

При відповідному побудованні реактивних моторів літаки могутимуть здійснювати не тільки в простори атмосфери чи стратосфери, але і в обшири міжпланетарії (якщо використовувати для цього атомну енергію). Всі дотепершні дитини внутрішнього зорування будуть змінені турбуновими двигунами реактивного типу.

Тому й ми українські пластуни не можемо обмежуватися тільки до азбуки Морзе, чи інших ділянок пластування, але мусимо вже сьогодні думати про наші майбутні мандрівки і змагання в повітрі. Не вільно ж нам залишатися чепухою, коли інші літають орлами.

Декому може здаватися наша участь в літунському спорті нездійсненною. Але ж ми повинні починати від того, що можливе і здійсниме, і тоді діб'ємося того, що здається нам сьогодні неможливим. Не треба тільки думати відразу про модерні турбунові літаки, але починати від можливого, від того, що промислять наші шляхи до модерного літунства, а це від «літунського моделювання». Воно дає нам змогу познайомитися з самим літунством.

Моделювання літаків — це перший етап до літунства. Водночас воно є і дуже гарним спортом, що ним радо займаються у світі.

«Літунське моделювання», як ділянку літунства, організує міжнародна літунська організація FAI (Fédération Aéronautique Internationale). До цієї федерації належать всі більші й деякі менші держави світу. FAI влаштує щорічно міжнародні змагання в літунському моделюванні за чину лорда Віке-філда. В 1937 і 1938 роках такі змагання відбулися в Парижі, де переможцем вийшла американська група авіомодельників. Секунд цієї групи летів 32 хвилин і 5 секунд його конструктором був James G. Hill. В 1939 році добув перемогу

в цій лінійці теж американець Dick Korda.

США присвячують дуже багато уваги літунському моделюванню. Там виходить кілька фахових журналів і є чимало фабрик, які продукують пілфабрикатів для моделей. В Англії існують навіть спеціальні клуби для аматорів і для професійних модельників. Літунським моделюванням займаються тут не тільки юнаки, але й дорослі, спеціалізується в такій чи іншій групі моделей. Кілька разів у році відбуваються змагання для різних груп і класів моделей. Виходять теж спеціальні журнали.

У літунському скавтінгу в США і в Англії вимагають у складанні скавтових

Ст. пл. Василь Гаврилюк
літун і конструктор літаків

W. Hawryliuk — Ukrainian Scout, Aviator
and Constructor of Aeroplanes

проб теж і літунського моделювання. Першою пробою є будівання моделю літаків з рисунків і з пілфабрикатів, а під час дальніх проб вимагають уже власних конструкцій і з механічними погонями (з гумовими і бензиновими моторами). Далеше йде теоретичне знання і практичні вправи в літанні.

Всі, хто цікавиться літунством і хотів би присвятити до цього руху в світі, як організує рух авіомодельовання при споску Курей. Це буде початок нашого молодого літунського Пласту.

Ст. пл. Василь Гаврилюк

Від Редакції: Вийшовши що першу ластівку — статтю одного здається в нас конструктора літунських моделей, сподівалося зацікавити цією справою широкі круги наших пластуни. У справах зв'язаних з літунським моделюванням просимо звертатися до Курія Старших Пластуни «Запорожці», Реґенс-Бург, Гангофердзінгтон або на адресу автора статі: Василь Гаврилюк, Реґенс-Бург, Гангофердзінгтон, Район XV, 21 буд., 148. Курій Ст. Пластуни «Запорожці» почав уже в тій ділянці працю з юнаками. В чергових числах «М. Ж.» почнемо друкувати матеріял про будову шпиріа.

Шпиріа під час льоту
(Конструкторі ст. пл. Гаврилюк)
The flying Slippy plane

ПРОВІР СЕБЕ

(Пізнай свій Рідний Край)

Вірність України доказується не словами, а ділом-чином. Вірність України — це довгий життєвий шлях повний посвят і праці для своєї Батьківщини.

Ця праця не може бути одностань, лише зв'язана з набутим фактом. Шлях наше життя ми мусимо вчитися і знати про минуле і сучасне життя України, незалежно від наших щоденних обов'язків. Не може бути нам байдуже знання про українське письменство, історію, географію, природу, багатства, промисловість і сільсько-господарчий розвій.

Пласт поручає молоді широке мандрівництво з метою привчати себе і поборювати труднощі, але також з метою пізнавати свій Рідний Край.

Як часто ми кажемо: «О! я знаю Україну, я багато мандрував».

Дорога молоде! Провірте себе, як багато Ви знаєте про Україну. Провірте себе, де Ви мандрували на українських землях і як там бачили.

Я раджу Вам зробити карту Вашого мандрівництва.

Відбито або нарисуйте карту всіх українських земель в етнографічних границях, або кожну область окремо. Поділіть, щоб масштаб був у всіх мапках однаковий і як найбільший. На мапах позначте границі з сусідами, ріки, залізничні й гори.

І от на цьому контурі мали області України точню позначати умовними знаками свої мандрівничі шляхи.

Умовні знаки ось які:

✚ Місце де народилися. Барва чорна.
— Дороги, які зроблені пішки. Барва зелена.

— — — Дороги, які зробили в авті, ровором або мотоциклом. Барва жовта.
▤▤▤▤▤ Іхали залізницями. Барва червона.
▢▢▢▢▢ Дороги човном або кораблем. Барва синя.

● Місцевості, в яких були. Написати назву. Барва червона.

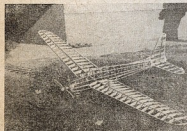
○ Місцевості добре знає. Написати назву. Барва чорна.
▤▤▤▤▤ Плясові табори, в яких перебували більш як три дні. Барва зелена.

Λ Райони, які дуже добре знає. Написати назву. Барва чорна.
▤▤▤▤▤ Заштрихуйте цілі. Барва зелена.
Під всіма річками, потічками і місцевостями, де були, напишіть назви.

Тепер залишилися всі мали покласти на стіл, подивитися й стердити, як багато ми мандрували і як пізнали свій Рідний Край.

Мапки повісьте на стіну. Час-до-часу дивіться на них і чекайте нагоди доповнити шляхи свої мандрівки. Зробіть з усього висновок. Й левен що з хвалюбю будемо обережні.

сктм. Л. Б.

Скелет літака з бензиновим мотором,
керованого радіохвильми,
збудованого ст. пл. Вас. Гаврилюком

The skeleton of a plane with the Benzine engine directed by Radio Waves (Build by Rover Wasył Hawryliuk)

GAREZERA WELCOME

Пульманіаські вагони дуже вигідні для далеких подорожей. Про це мали змогу переконатися так і члени пластових гуртків «Бобрі», «Голубі» і «Леопарди» — вночі з 17. на 18. серпня ч. р. на шляху Мюнхен-Кассель. Зайняли велику частину заздалегідь замовленого «пульмана», всі якнайвигідніше порозділялися, а коли «Рішак» заповнів, що о год. 24-й «нічна тучка» і в п'ятій рані «рання зоря», то кожен покаявся лагодися, як міг, до станції. Дехто поклався на всю довжину на лавці, дехто вийшов на полицю, знову ж інші поприраховувалися на клунках, ще ж інші, навч в себе дома, порозділялися та позагортувалися в «уриські» ковдри. Відважніші пробували шепотом розмовляти, але — не знайшовши підтримки в більш досвідчених — захопили ще «сном подорожніх».

«Рання зоря» зустріла наших мандрівників у Вюрцбурзі. Спроба «ранньої купки» була радше теоретичною, бо поблизу не було ніде води, а з уваги на короткий час поїзду небезпечно було відходити куди-небудь на розшук. Замість наказу і звіту пластуни виступали короткі гуртки на тему, що таке Інтернаціональне Релі Гуртків у Касселі-Веллероді і яке завдання нашої участі в ньому. З гуртків дізналися, що це має бути перша більша зустріч у вигляді дванадцятиденного табору, в якій візьмуть участь скавти, що належать до Відділу ДП при Міжнародному Скавотному Бюро і наші завдання якнайкраще заарештувати Український Пласт.

В сьомій годині рано добилися ми до Касселі — нашої останньої станції, звідки далі треба було ще перейти до Касселі-Веллероді. Справа виявилася не надто легкою, бо треба було пересікати трамваєм на інший двірчик через ціле місто, до того з нашими «манеями» і «риванцями». Тому, що Кассель майже зовсім знищений, подорожі треба було пересікати і переходити через міст. Розділяючись на декілька чергових трамваїв, ми часино добилися до призначеної зупинки і — дивним дивом — нічого не втрапив в іншу сторону, або й далше, як це було потрібно. Це була перша ознака, що наша делегація має справді добрих членів. Коли ж після перерахування клунків виявилось, що ніхто нічого не загубив, ані не забув, то це був найліпший доказ, що між нами не було роз'язу ні мухоланів.

Заїхавши «локальною» (чекан на пасажирів і дає пріоритет «корівці» в переході через рейки) до Веллероді, ми виявлялися і, знайшовши умовлений скавський знак, помахували в напрямі озер Гарезера. Речі залишили на станції в Веллероді, сподіваючись, що пізніше забере їх пластове авто.

За нецільою годину, підїхавши другу половину дороги автом, ми добилися до озер Гарезера, де мала відбуватися Зустріч. Виявилось, що наші гуртки приїхали перші, бо крім технічного складу для влаштування Зустрічі та місцевого гуртка латвійських скавтів, інших учасників ще не було.

Нам дуже врадувалися, бо не був видимий знак, що учасники Зустрічі з'їжджаються. На місці вітав нас уже Містер Монне, Мр. Клеттеск, командант латвійських скавтів, і Мр. Мікельзон, командант естонських скавтів. Вони усі із скавтмастером Яром Гладким мали творити провід Інтери. Релі.

Український гурток приїхаво мисця для розбиття гурткових підтаборів і наші пластуни почали негайно працю.

Під час праці й дозволя ми мали змогу приглянутися околиці, серед якої мала відбутися Зустріч. Довкруги старі ліси, хвилясте поле, прорізане потоком з обривистими берегами висоти до шістьох метрів й у вузькій балці замкнені три озера Гарезера. Місце під табір нерівне, горбоквате, ближче до озер трохи болотисте. Щоб підійти до харчового магазину, треба було вийти 32-ма пішматовими ступенями — добра заправка до високогірської туристики. На місці, призначенні під табір, застали ми вже чимало готових таборових улаштувань, що їх залишили тут литовські скавти, бо Гарезера — це свого роду литовський Гільел-парк.

Провід Зустрічі побудував свої шатра у віддалі яких 300 метрів від місця, де мала відбуватися Зустріч.

Наші гуртки почали негайно будувати таборові улаштування. Кожен гурток намагався збудувати щось оригінального. «Леопарди» почали будувати гуртківську колибу, «Бобри» — шатра на деревах, а «Голуби» кінці — шатра на бельовій підбуді. До вечора підтабorno все під «дах» — так, що можна було спокійно й безпечно переночувати. Дивним чиним дощ не падав.

Цього ж вечору приїхали ще «стоси» з Гайелінген і Любски та латвієці з Беври.

19. серпня ранком приїхали латвійські скавти з Ангсбургу, російські скавти з Менхенобу і Регенсбургу та блоруські скавти з Каму. Трохи пізніше литовці з Генштаху.

Цілий день 19. серпня був призначений на розбиття гурткових підтаборів. Нашими найближчими сусідами були естонські та латвійські скавти, до речі,

як виявилось пізніше, дуже сильні гуртки і наші постійні «конкуренти».

Ранком 20. серпня приїхали два гуртки французьких скавтів з Нейвідта та Майну. Показалося, — що це були наші добрі знайомі «пріліпки» з Брігін Істер Релі, а Гамбургу навісній цього року. Учворі прибули ще три команди з Ангсбургу. Разом цього ж вечору було вже 15 гуртків, що, враховуючи і провід Зустрічі і «міжнародну патрулю», давало 126 учасників Зустрічі.

Цього дня почав падати дощ і почалася теж Зустріч. Ціла програма була побудована так, що кожен день відбувався під гаслом одного з розділів книжки Бі-Пі «Скавтинг фор бойс». Значить діяльність кожного дня була присвячена одній із ділянок пластування. І так були дані присвячені історії повстання скавтінгу і скавотному братерству, мандаринству, громадянській службі, таборництву, сльдіженню, природознавству, фізичному вихованню, ривінінцтву і доброду ділові.

Коже із зайняти попереджувала роз'яснювальна гуртка, за якою слідували практичні зайняття, відбували у міжгурткових змаганнях, за національностями. Зайняття було дуже багато. Цілий день був виповнений завжди інтенсивною працею. Треба згадати, що кожен гурток мусів удержувати порядок на території свого підтабору і варити для себе. Це, ясна річ, ставило великі вимоги до гуртка, якщо він хотів бути у формі і на належній висоті.

Високі вимоги прикладено зокрема до повнерських зайняти, таборництва, спорудження допоміжних таборових улаштувань (гиджот) та кухування і будови кухонь. Кожного дня відбувався перегляд порядку і чистоти у підтаборах гуртків. Найкращому гурткові призначувало звычайно як нагороду «мітку чистоти».

Міжнародна Зустріч Гуртків у Касселі-Веллероді (Вересень 1948): Шатро українського гуртка «Бобри».

International Patrol Rally — Kassel—Wellero (September 1948).
Ukrainian Patrol «Beaver»

Photo With kindly Permission of Mr. Simson.

Рівень пластового вироблення в окремих гуртках був досить різний. Зараз же в початком Зустріч перше місце зайняли естонські, латвійські та українські гуртки, які вели потому заветні змагання з усіх ділянок. Зокрема заветно змагалися ці гуртки за «мітул чистоти», підлаючи себе в цій ділянці все вище — так, що суди не раз мусили добре замолотитися, щоб вирішити, котрому гуртовці її передати. Інколи гуртки бували на одному рівні і «мітул чистоти» в «хві» справедливості» одержував гурток із нижчої групи «для потіхи».

Найкращими виявилися в цій ділянці естонці (чотири рази), описав українці та латвійці (по два рази) і впродовж російські і французькі скавти. Французькі скавти, юнаки у віці від 12 до 14 років були на терені Зустріч наймолодшою віком групою. Вони одержали досить трудний терен для плаштування свого табору і тільки за великим трудом могли дорівнювати своїм «старшим» братам, до речі кажучи, багато краще технічно вивучувалися.

В інших ділянках велися не менш заветні змагання, при чому кращі оцінки добували різні гуртки.

Наші гуртки добули перше місце у важкій попері, в кукуарстві, сигналізації і таборністві. Естонці в ручних виробках, у спорудженні таборних улаштувань, природознавстві, рисуванні карт. Латвійські і білоруські скавти вдержувалися у черзі за тими двома групами.

Коли б ми підсумували досягнення в змаганнях, визначаючи перші місця від 6 до 1 точки, то виявилися б, що естонці добули 97 точок, українці — 96, білоруси — 82, латвійці — 47, росіяни — 33, французи — 10, «міжнародні паствуни» (складена з різних національностей) — в і латвійці 6.

З огляду на те, що змагання не мали потому змагового характеру, то подання підсумку є радше вислідом «вильності» окремих національностей, чим самих змагань». Все ж таки цей підсумок і осяги в окремих ділянках доказують, що українські пластуни в загальному більш виривні, бо майже в кожній із ділянок українці могли похвалитися успіхами. Недостачу осягів у картознавстві можна б з'ясувати тим, що в даному часі наші пластуни були зайняті при приготуванні озера до водних змагань і тому не могли брати належної участі у картознавстві змаганнях. Це було також причиною слабкої оцінки українців і осяги в окремих ділянках доказують, що українські пластуни в загальному більш виривні, хоч і віддала частина була від оглядом якості, чистоти і «стилю» найкращою.

Все ж таки треба признати, що естонці та латвійці були справді дуже добрим гуртками. Білоруси стали першими передусім у фізичному вихованні.

В загальному українські пластуни на цьому Релі мали змогу пізнати дуже багато ділянок технічного плаштування; з другого ж боку інші скавти навчилися теж чимало від українських пластунів. Коли одного дня українські пластуни влаштували на терені свого табору показ поперного плаштування, то всі інші гуртки приходили до них за інформаціями і вказівками. У висліді можна було завважити на терені цієї Зустріч покращання в технічному таборністві та в державному порядку в окремих підтаборах.

Релі віддавали представники Військового Управління та вищі урядники ІРО. Згадка про нього в офіційній аме-

риканській пресі свідчить, що імпреза мала успіх. Нам — українським пластунам ця Зустріч дала змогу перевершити наслідки молоді бездержавних народів, вихована в Плясті, наближається з допомогою цього виховання до державного масштабу. З другого боку можна було ствердити, що в молоді народів державних існують деякі прикмети характеру, які являються «самозрозумілими», і що їх їхній скавтинг не потребує виховувати, в той час, коли молоді народи бездержавного ці ж самі прикмети му-

Будують шатро

Фото: сктм. М. Шевчик

сити щоби з допомогою скавтової методу виробити їх виховувати.

До таких прикмет належать, наприклад, почуття солідарності, замишування до ладу, наполегливості, бажання бути кращим за інших і доказати це ділом, видержливість у праці тощо. Безперечно, тих гарних прикмет не бракувало і нашим пластунам, але інколи можна було завважити тут деяку штучність та вимушеність. Цього, наприклад, в естонці не можна було заперити.

З другого боку Міжнародне Релі Гуртки у Веллерде виказало, що українські пластуни мусять, що дуже багато працювати, щоб вдержатися на відповідній висоті в колах міжнародного скавтингу і в порівнянні з іншими скавтськими асоціаціями, які мають уже вроблену традицію та можуть з її допомогою виривувати свої технічні досягати.

Ор.

ПІШПІТЬ

ТІЛЬКИ НА ПЛАСТОВИХ ЛІСТІВКАХ!

Набувати і замовляти

у Виселковій Станції Кооп. «Пласт»
Алгсбург, Сомме-Касерне І.

ЗУСТРІЧ З НАЧАЛЬНИМ СКАВТОМ КАНАДИ

В п'ятницю 13. серпня ц. р. відбулася у Вінніпегу зустріч Уповноваженого ГПС на Канаду сктм. о. Володимир Івашка з Начальним Скартом Канади ген. Спрям. Темною розмовою була справа діяльності скавтів і пластунів, що приїжджають з Європи до Канади, зокрема справа поширення пластової ідеї між канадськими українською молоддю. Ген. Спрям висловив свою апевненість, що українські пластуни відіграють в житті канадського скавтингу важливу роль і залив, що він і провід канадського скавтингу зробить усе, щоб українські пластуни добре почувалися в Канаді. На закінчення розмови прохав передати всім українським пластунам свій скавтський привіт.

З о. Івашком брала участь у розмові теж канадська пані кабматер Гізела Судол, що авесь час співпрацює з українським пластуном.

Із пластового світу

Лорд Ровелен, Начальний Скарт Британської Імперії, одержав від американської скавтської організації відзнаку «Срібного Вуйвола» за працю для скавтської молоді. («Скарт Нюз»).

Скавти відвідували себе. — В літі 1948 року відвідували себе обопільно скавти США, Великої Британії та Канади. У Великій Британії таборувало 1700 скавтів, у тому ж часі з Канади, Франції, Голландії, Норвегії, Бельгії, Люксембургу, Австрії та Іспанії («Скарт Нюз»).

Вой 148. — Ви напевно чули, або й читали, що в Америці вибирають щорічного королю краси «Міс Америка», але про те, що вибирають і «короля хлопців» не знаєте. У США обрано цього року «Восм 1948» 14-літнього хлопця, Франка Террсона. Батько Франка помер перед кількома роками і сьогодні цей хоробрий хлопець удержує сам свою родину, що складається із 6 осіб. Своєю працею розношення газет — починає він о 4-й годині ранку. Потому йде до школи, де є першим учнем у класі. Крім того він є добрим скавтом і гарним спортсменом.

Скавтський фільм. — Один із голландських скавтських відділів накручує фільм із скавтського життя. Всі ролі грають скавти, тільки один професійний артист грає роль середньовічного лицаря, що після випиття чарівного тринку, заміняє і прокидається у скавтському таборі сьогоднішнього часу, слухаючи гуртків про скавтський ідеалізм.

Американські скавти інформують. — В Джембої Миру 1947 р. в Мусон біля Парижу зв'язало участь 12 000 американських скавтів. Вернувшись до США вони поновили широку інформативну акцію серед американського громадянства, інформуючи його про свій побут в Європі. Так, наприклад, Кур'єр Скартів з Медісон плаштував 61 доповідь, а скавти із одного Нью-Йоркського відділу аж 300 рефератів про Джембої й Європу.

Скавти у громадській службі. — Під час неспокою в Індії (минулої осені) 65 старших скавтів утримували в Дельті поштову службу. Інші індійські скавти зорганізували широку акцію «доброго діла», допомагаючи всім без огляду на походження, віру і расу.

Скавтська гостинність в Лондоні. — Кожен скавт, що приїжджає до Лондону, може застати до «Roland House». Це скавтський готель для гостей із провінції та всього світу.

Чергова зустріч ровелів (старших пластунів) і інтернаціональна конференція провідників відбувається в Норвегії 1949 року.

Летючі скавти. — Цілюм нового способу мандрування вилізли цього літа вперше 22 французьких скавтів і скавток. Вони спадали дослісно з неба все в іншу країну. Використовуючи кожну нагоду їхати літаками, вони із своїми парашутами зсадували над Бельгією, Голландією, Данією і Швецією і потім вже пішки мандрували далі. Їх парашути були різної барви, дуже часто розмальовані на кольори прапору даної держави.

Зібрала і подала літ. розв. Ріс.

Зпластового Хуляка

Спокійно розпочинаємо будову знову

(Допіс із Великої Британії)

Зійшлися ці радше з'їхалися ми вперше із різних закутків Англії в дні 9 жовтня ц. р. до невеликої кімнати в рухливому Манчестері. На стіні у рушничках пластової емблеми і під нею напис: «СПОКІЙНО РОЗПОЧІНАЄМО БУДОВУ ЗНОВУ» (P. Kipling). Усі немов схвилювані, обчухомо чогось незвичайного, чогось для нас дуже важного. Дехто знайомий, більшість зустрілася вперше. Нас вже біля 20 осіб. Год. 11. Встаємо — відкриття сходин.

«Об'єдналися думкою і нашім Пластовим Проводом та із усіма пластунами, які вірні пластовій ідеї вертають свій життєвий шлях в Україні ці розкинені по цілому світі — вітаю Вас, Дорогі Друзі Пластуни і Пластунки, на англійській землі нашим кличем СКОВ». — Піре-піре «Сильно-Красно-Обережно-Вистро» було нашою відповіддю Уповноваженої Головної Пластової Старшини сестри Ц. П.

... і спокійно розпочинаємо будову знову, справді спокійним голосом продовжувала вона вступну гутірку у нашої програми. Слова поета землі, на якій тепер доводиться нам жити і пластувати, були провідними у цілій нашій програмі: освідомили ми собі, якій у нас людський матеріал та спроможність його до «будови». Розгорнули пляни — неширокі, конкретні. Настрий діловий і пластовий, значить — веселий. З нами на сходах і Гурток Старших Пластуни округи Манчестер. Частину сходин відбудуємо у «сепараті», на яких поладжуємо суто організаційні справи.

На сходахна привітали представників централі СУБ із сестри Панчук, Голова Округової Ради та гр. кат. Душастир. Вони усі вітають нас, радіють нам, нашим добрим настроєм, а із їхніх слів ми знаємо, що й покладати на нас надії! Коб хоч не завести!

Вже й сутеніє... «Пласт наша гордість і мрія...» понеслося за швидкими автоматами по вулиці Чітгем Гіл і думаємо, що дійшло аж до Вас усіх, наших Друзі Пластуни і Пластунки по усьому світі, яким цю дорожню переписалося ширий пластовий привіт

«СКОВ!»

О. П.

«Лісова Мавка»

«Під осінніми зорями»

В дні 17. до 21. вересня ц. р. відбулася в Рінн біля Інсбрука зустріч склавтів ДП із французької смуги Австрії. Командантом був намітан Руссель, шеф «суспільної служби» в Інсбруку, великий приятель молоді, і команданткою ділових частин пані Жаклін, молода французька. Крім українців брали участь у Зустріч мадяри, росіяни та югослави. Українська група була найчисленнішою і митнула себе найкращою майже в усіх ділянках пластування.

Ці п'ятиденні Зустріч із чужими склавтами все ж такі яснішали і нас декого. Ми ж мали змогу порівняти свої сили та мінливі з іншими та зрозуміти, чого нам не достало. Дисципліна, вимагана французькою командою, була просто зазілля, хоч і не вивчалася в ній якогось капіталіста. Все відбувалося по-

товариськи: накази, гутірки, ватри тощо. Але завжди від учасників вимагали негайної реакції на кожний наказ і великої послідовності у виконуваних обов'язках.

Ввесь час таборування спали ми в лісі, справді такі «під осінніми зорями». Напроти нас майорили величні верхи «Північного ланцюга» (Нордкетте).

Із Зустріч принесли ми такий досвід: підбрати в майбутньому добляють учасників зустрічі, вичпати більш наполегливо.

Учасники Міжнародної Зустрічі Склавтових Гутірок у Кассель-Веллероде біля ватри

ливо чужі мови та пам'ятати, що про усіх рішає не скількисть, але якість.

Учасник

ЩО ЦЕ Є ЛЕДІ?

(Із письма Лорда Бейден-Пауела)

Сцену що бачив я колись у трамваї. Віз був сповнений ущери і всі місця були зайняті. На одній із зупинок вийшла до трамвая елегантно зодягнена панночка. Ранений вояк із забандажованою ногою і з виразом болю на устах негладко встав і запропонував їй своє місце. Панночка, навіть і не глянувши і не сказавши слова подяки, розсілася вигідно на звільненому місці. Тоді зрозумів тих, що сиділи, встала білда, не надто елегантно зодягнена жінка, і сказала до вояка: Сидайте! І скоріш можу стояти, ніж ви. Вас ранено за мене!

Як Ви думаєте, котру з цих жінок можна назвати: леді?

Пол. Р. Р.

ЧОМУ Я КУРЮ?

(Із австрійського склавтського журналу) «Unser Ziel»

Я курю:

1. бо я ще молодий і здоровий, але хочу вже здаватися старим і втратити мого здоров'я!

2. бо я знаю, що нікотина є отрутою, шкідливою для росту і я не хочу рости й розвиватися.

3. бо я rado сповнило мої легені димом і таким чином виглядаю надутим.

4. бо я не щаджу грошей, тільки радше відкинуху їх у повітря.

5. бо не маю нічого кращого до роботи.

6. бо це найкращий засіб затримати інших курців.

7. бо інші також курять.

8. бо в моєму віці вже дуже нервовий.

9. бо... бо... бо тому, що я саме курю.

10. бо... бо... бо... вже почав курити і не маю досить сили волі, щоб перестати.

BUCKINGHAM PALACE

1st October, 1941.

Sir,

Princess Elizabeth has received with very great pleasure indeed the present of a table-cloth and table mats given to Her Royal Highness as a wedding present by the Ukrainian Girl Guides now in displaced persons camps in Germany. The Princess is also delighted with the charmingly carved and decorated box in which this most acceptable present was enclosed.

Would you arrange for an expression of Her Royal Highness' most sincere and grateful thanks to be conveyed to those responsible for sending this present, and would you tell them what pleasure they have given Princess Elizabeth by their kind thoughts and by the good wishes for her happiness which their beautiful and most useful gift represents.

Yours truly,

John Colville
Private Secretary to
The Princess Elizabeth.

Подяка її Королівської Величності Принцесі Єлизаветі за дарунок, надісланий їй українськими пластунами

Як ми організували пластовий заробіток?

Гурткова (до членки Гуртка): коли ти вже вікни заплатити місячний внесок?

Пластунка: Так? Цікаво знати, звідки я маю платити ці гроші? Не заплачу, бо не маю з чого, і вже!

Такі розмови велися в нашому Курені кожного місяця. Врешті ми вирішили скінчити з цим. Існує ж пластовий заробіток! Робимо забаву!

Одержали від СУМ-у задов, вимостили долівку співачки я милою, амонтували платон і голосник, поставили біля дверей стосу і — вступ 50 пфенів, тільки за запрошеннями.

За хвилину зала була повна. Шохинили перераховуємо касу.

Найголовніше на забаві — це гумор. А який забави він був? Чи спричинився до цього жесель «автоматом». Т. ч. може патрефон, що вигравала кілька неможливих мелодій — годі було забити. Але ж було весело! Шохинили янікати, пари налітали на себе, музика рвалася в самій середині танку, або ж і взагалі її не було чути. Але й тоді танцювали ми далі: «одні налься, другі сфінг, треті танго. Разом музика втихла зовсім.

У сумешній кімнаті, де була «оркестра», виникла паніка: зіпсувався патрефон. «Диргент» порозкурчував усі гвинтики, притримувал пальцем пружину, але ж нічого із цього. Паніка, шумна публіка мусила політати. Була велика шкода. Але все ж такі ми здобули гроші на членські внески.

ПС. Про цей наш «заробіток» ми не хотіли ніде й нікому зазгадувати, але керівництво ЦПК дізналося про все і відкинуло і надіслало нам симпатичного листа, щоб ми здали десети відсотків нашого заробітку для ГПС.

Л.

Від Головної Пластової Старшини

Булава Команданти Пластунів
подає до відома
всім вихованцям та пластункам:

1. В днях 12. до 15. листопада ц. р. відбувається у Філадельфії (США) Світовий Конгрес Українського Жіноцтва. Булава Команданти Пластунів одержала запрошення до участі в ньому. Доручено пластункам, що перебували вже до Америки, утворити з'юмліж себе делегацію і взяти участь у працях Конгресу. Вислано привітання. Передаю теж потрібні матеріали для випрацювання резолюцій у виховних справах.

2. У відповідь на звернення Булави Команданти Пластунів в справі прийняття нашої організації до Світового Бюро Скавтов прийшло повідомлення, що на Світовій Конференції Скавтов, яка відбулася у серпні ц. р., вирішено вислати до Німеччини й Австрії пілноручницю Бюро. Завданням її мала б бути допомога ДП-скавтам у їх організації й виконанні праці.

3. Булава Команданти Пластунів провітимо в часі між 1. листопада 1948 і 1. лютого 1949 — пробу пластунів готовності юнацьких Куренів. Про те, як зрозуміти і як працювати над своєю пластовою готовністю окремі Курені юнацьк та окремі пластунки, Булава Команданти Пластунів мала нагоду перекозятися під час безперервних зустрічей з юнаками. Але багато більше нагоди для цього було саме при загальній пробі. Юначки повинні над цим призгадуматися.

4. Під час Різдвяних Форій відбудуться загальні табори усіх трьох Пластків для юнацьк та старших пластунів, мабуть у Міттенвальді та Берхтсгадені. Пластунки, що хотіли б взяти участь у цих таборах, хай заздалегідь подбуть про вирид і лещета.

5. «Молоде Життя», журнал пластового юнацтва, — це найкращий товариш і інструктор пластунів і пластунів. Допиште до нього, надіслайте Редакції Ваші побажання, думки, звіти й матеріали! Пресоюо референткою ВКП-пластунів є: Лєся Храплива, Ерлянген, Гіденбургштр. 28.

6. Булава Команданти Пластунів доручає всім Гніздам Новачок, Куреням УПЮ-ок та УСП-ок надіслати їй до 31.

ПЛАСТОВІ З'ЄДНАННЯ ДЛЯ ГПС
на Пластовий Видавничий Фонд
зложили:

Д-р Богдан Макарушка, ЛЧ, Мюнхен-Функ-Касерне 23.—ДМ
і кличе Д-ра Терещуку-Антоніюч Татіану, Д-ра Капітана Дмитра, Функ-Касерне, Д-ра Кузєву Романа, Мюнхен-Фраймун, Д-ра Бєвєдєву Ярослава, Д-ра Оуфєрца Володимира, Мюнхен, і Д-ра Любачка Романа, Регенсбург.

Пластова Станиця, Фрайман 50.—ДМ
Пластунки з Пфяркірхєн 20.—ДМ
Разом з пожертвами, оголошеними в 6. числі 492.57 ДМ

грудня 1948 спис всіх тих пластунів, що вижили вже з Німеччини, подаючи їй адресу, дату виїзду та інформації про їх теперішній зв'язок з Пластом (чи авержуть контакт із своїм Курнем і чи належить до пластової частини в новому місці поселення?)

7. Українці мають багато звичаїв, пов'язаних із святкуванням Різдва Христового. Проголосимо завдання між Куренями УПЮ-ок за найкращу збірку різдвяних звичаїв. Розпитуйте за ними і записуйте їх від своїх матерів, знайомих, старших бабусь. Уводіть їх у свої родинні святкування. Зібрані матеріали про Різдво і різдвні звичаї надіслати до ВКП-пластунів до кінця січня 1949.

8. Найближчими тижнями, перед Різдвяними Святими, пластові новачки та юначки повинні приготувати свій святочний дарунок для іншої, непластової української молоді, дітей та старших. Дарунок цей може бути у формі ланки, гостини в домі, теплого слова чи усміху для тих, що самотні, а журбі чи в біді. Подумайте, пластунки, для кого вперші міри такий дарунок треба приготувати.

9. Булава Команданти Пластунів збирає матеріали до хроніки з життя пластунів у пластових таборах. Надідайте спогади про Ваше перебування у таборах в Рідному Краю та на чужині.

ПЛАСТОВИЙ ГУМОР

Пластун є братерський

Впорядку (до прихильника): Під точкою пластового Закону «Пластун є братерський» розумімо все те, що кожен пластун повинен зробити для другого. Наприклад, щоб ти зробив, коли б твій друг і сніданок, його черевник були нечисті, а черговий свистав саме на збірку?

Прихильник: З'їв би за нього сніданок, щоб він мав час вичистити свої черевники.

«Добре діло»

Ромко вернувся з ранньої руханки і сів до снідання радий і щасливий. — «Я вже зробив сьогодні добре діло!» — хвалився він. — «Що? Так рано?» — недоіріливо запитала сестра. — «Еге ж! Коли я біг на руханку, зустрів панство Максимовичів, які йшли на діврєч і відбилися голосно, що напевно запізняють поїзд. Я пустих за ними нашого будьдого і вони астигли саме на час до поїзду».

Подан Р. Рієс

З'ЯСНУЙТЕ!

З'ясуйте, пластунки, чому у високому горшку, який стоїть на кухні, вода не

закипить, хоч нагрівання триватиме без перерви і температура буде вищою за 100°С.

САМІТНІ ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ У ВСІХ КРАЇНАХ СВІТУ!

Подавайте свої адреси Уповноваженим ГПС і Висилковій Станиці в Ангсбурзі!

Ви зможете встановити зв'язок з іншими українськими пластунками у Вашій країні чи в інших країнах світу й будете одержувати постійно пластову літературу.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Пл. розв. В. Рієс, Міттенвальд. — Дякуємо за гарно підібраний і цікавий матеріал. Це в цьому числі. Просимо дописувати постійно.

В. Р., Мюнхен. — «Лещко латинськ-кої мови» одержали! На жаль до «Молодого Життя» не підходять.

Учасник, Імєбург. — Допиє про табір у Рінн одержали. Використовуємо в цьому числі.

Пл. розв. О. Г. Бундбах. — За допис щиро дякуємо. Використаємо.

Л. Х., Берхтсгаден. — Використаємо в одному з чергових чисел!

Л. Ангсбург. — Дякуємо. Використовуємо в цьому числі.

Лоб. В., Берхтсгаден. — Надісланий матеріал Використаємо при нагоді.

Б. Ф., Берхтсгаден. — В мні числі обидвали ми надрукувати Ваш допис про «Пластунів пожежників», але тому, що це спогад ще з 1946 року, залишимо його в редакційній теці. Фото відісласмо. Пишіть про Ваше сьогоднішнє і в пластування.

З НОВИХ ВИДАНЬ

Юрій Тарасовський, ЛЧ: Велика гра. Гутріка про ідею й методу пластування. Пластоє Видавництво «Молоде Життя» Мюнхен, 1948, 8°, стор. 68.

Лора Роберт Бейден-Пейсет: Скавтинг для хлопців. Переклад з англійського. Зошит І. Пластоє Видавництво «Молоде Життя» Ангсбург, 1948, 8°, стор. VIII 40, І Зошит 2, стор. 40.

Богдан Кравців: Кораблі. Вибрані поезії 1922—1947. Байройт, 1948, мала 8°, стор. 128.

Остан Тарнавський: Слово і мріє. Поезії. Зальцбург 1948, 16°, стор. 48.

Пластовий вісник. (Інформативний журнал). Виходє в працях рукописи Федер. Преси та Інформативи Красово Уповноваженого Головної Пластової Старишини «Союзу Українських Пластунів» на Канаду для незорганізованих пластових частин у Канаді. Вінніпег. Число 1. за вересень 1948, 4°, стор. 7 (Цикл.).

Бібліотечка «Чорноморця». Неперіодичне видання 1-го Сам. Туртка УСП «Чорноморець», ч. 1. і ч. 2.

МОЛОДЕ ЖИТТЯ — журнал пластового юнацтва. Ініціатор Др. Атанас Філієв. Редагує Колегія. Адреса редакції: Регенсбург, Гангофер Зідлунг (Кооп. «Пласт»). Адреса Видавництва: Ангсбург, Кіланштр. 1.

Editor Dr. A. G. Fiegel
«MOLODE ZYTIA» / «YOUNG LIFE»
Ukrainian Magazin for Boy and Girl Scouts
Augsburg, Kiliansstraße 1. Authorisation
No. UNDF 223, from 11. March 1948, Civil
Affairs Division EUCOM. Circulation 3000.

Ціна окремого числа — 0.60 ДМ